

АНДРУШІВСЬКА МІСЬКА РАДА ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ

Тридцять шоста сесія

Восьмого скликання

28.09.2023

№4

Про затвердження Програми для кривдників в Андрушівській міській територіальній громаді на 2023 - 2025 роки

Відповідно п.22 ч.1 ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», «Про соціальні послуги», «Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року», постанов Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказів МОН від 02 жовтня 2018 року №1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами», наказу Міністерства соціальної політики України від 01 жовтня 2018 року №1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в умовах децентралізації та запровадження комплексних дій та заходів, спрямованих на зменшення масштабу такого явища в межах території Андрушівської міської територіальної громади, враховуючи рішення виконавчого комітету Андрушівської міської ради від 28.09.2023 року №202, рекомендації постійної комісії з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів, міська рада

ВИРІШУЄ:

1. Затвердити Програму для кривдників в Андрушівській міській територіальній громаді на 2023-2025 роки (далі Програма), що додається.

2. Визначити відповідальними за реалізацію Програми відділ соціального захисту та охорони здоров'я апарату міської ради, її виконавчого комітету та комунальну установу «Центр надання соціальних послуг Андрушівської міської ради».

3. Визначити комунальну установу «Центр надання соціальних послуг Андрушівської міської ради», як заклад на базі якого буде реалізовуватись Програма.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань освіти, охорони здоров'я, фізичного виховання, культури та соціальної політики (Степан ПАЛАМАР), заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради Сергія ДЕМЧЕНКА.

Міський голова

Галина БІЛЕЦЬКА

СХВАЛЕНО
Рішення виконкому
Андрушівської
міської ради
28.09.2023 року №202

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення тридцять шостої сесії
Андрушівської міської ради
восьмого скликання
28.09.2023 року №4

ПРОГРАМА
для кривдників Андрушівської міської
територіальної громади
на 2023 – 2025 роки

м. Андрушівка
2023 рік

Паспорт Програми

1	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Андрушівської міської ради
2	Розробники Програми	Відділ соціального захисту та охорони здоров'я Андрушівської міської ради та її виконавчого комітету, КУ «Центр надання соціальних послуг Андрушівської міської ради»
3	Учасники Програми	Андрушівська міська рада, КУ «Центр надання соціальних послуг» Андрушівської міської ради
4	Відповідальний виконавець Програми	Відділ соціального захисту та охорони здоров'я Андрушівської міської ради та її виконавчого комітету, КУ «Центр надання соціальних послуг Андрушівської міської ради»
5	Терміни реалізації Програми	2023 – 2025 роки
6	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Програма не потребує фінансування

I. Загальні положення

1. Цією програмою передбачено комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

2. У цій програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України [«Про запобігання та протидію домашньому насильству»](#), [«Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»](#), інших нормативно-правових актах.

3. Мета цієї програми - корекція агресивної поведінки кривдників, формування соціально прийнятних норм, гуманістичних цінностей і ненасильницької поведінки.

4. Завданнями цієї програми є:

- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та членів сім'ї;
- формування усвідомлення кривдником того, що домашнє насильство - це порушення прав людини, яке карається відповідно до чинного законодавства;
- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- формування у кривдника нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння засвоєнню кривдниками моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини;
- сприяння оволодінню кривдниками навичок безконфліктного спілкування, ефективної комунікації.

5. Розроблення, організацію та виконання цієї програми, її проходження кривдниками забезпечують органи місцевого самоврядування відповідно до вимог [статті 8](#) Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Суб'єкти, що проводять заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, можуть залучати до виконання цієї програми підприємства, установи, організації, громадські об'єднання, фізичних осіб - підприємців, а також фізичних осіб, які надають соціальні послуги (за їх згодою), відповідно до законодавства.

6. Цю програму реалізують фахівці, які пройшли відповідне навчання. Участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належить питання та запобігання протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують цю програму, належить до повноважень Андрушівської міської територіальної громади.

7. Кривдника може бути направлено на проходження цієї програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду.

Також кривдник може брати участь у цій програмі за власною ініціативою.

8. Заходи з організації та забезпечення проходження цієї програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до [частини першої](#) статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

9. У разі неприбуття кривдника для проходження цієї програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

10. У цій програмі може взяти участь особа, яка належить до групи ризику щодо вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

II. Методологічні засади

1. Цю програму розроблено на засадах когнітивної психології. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу не тільки корегувати поведінку особи, яка вчинила домашнє насильство, а й формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Когнітивні методики спрямовані на досягнення довгострокових і тривалих позитивних результатів через зміну переконань особи, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну дезадаптивних переконань особи, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини, через розвиток здатності людини виявляти та усвідомлювати свої негативні автоматичні думки, керувати ними, розуміти їх наслідки, виявляти свої когнітивні помилки і долати їх.

4. Цією програмою передбачається комплексний підхід до проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення.

Характеристика цієї програми:

цільова група - кривдники;

кількість діагностичних занять - 6 сесій;

кількість групових занять - 18 сесій;

кількість індивідуальних занять - 14 сесій.

Форми роботи та тривалість цієї програми:

діагностування - тривалість - 6 сесій, 1 сесія - 1 година;

до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри (за згодою);

індивідуальна робота - тривалість - 14 год 30 хв, 1 сесія - 1 год; до

індивідуальної роботи входить мотиваційна бесіда - 1 сесія тривалістю 1 год 30 хв;

групова робота - загальна тривалість - 30 год. Заняття складається з 1-2 сесій, тривалість 1 сесії - 1 год 20 хв, із перервою між сесіями - 10 хв. За відсутності можливості проводити довготривалі заняття, кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

Фахівцями, що реалізують цю програму, можуть бути практичний психолог, психотерапевт, психіатр, які пройшли спеціальну підготовку, перепідготовку, курси підвищення кваліфікації та представляють суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

5. Фахівці, які реалізують цю програму, повинні керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог [закону України](#) «Про захист персональних даних» цей принцип полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

- дотримання прав та свобод людини, що полягає у наданні допомоги кривднику;

- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від статі, віку, віросповідання, національної приналежності, соціального статусу тощо;

- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання домашньому насильству;

- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей кривдника та вчинених форм домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

III. Проходження програми

1. Проходження цієї програми розпочинається діагностуванням особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення, у тому числі діагностуванням причин агресивної та насильницької поведінки кривдника.

2. В основу цієї програми покладено принцип комплексності, що полягає в поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків (останній передбачає індивідуальну та групову форми роботи):

1) діагностичний блок містить алгоритм проведення діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки;

2) мотиваційне консультування спрямоване на визначення рівня мотивації для участі у груповій роботі в межах цієї програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) у блоці «Індивідуальна корекційна робота» представлено індивідуальні корекційні заняття за відповідними темами.

Зазначені теми реалізуються на 14 індивідуальних заняттях (сесіях) тривалістю одна година. Рекомендовано проводити щотижня одне заняття.

4) блок «Групова корекційна робота» складається із групових корекційних занять за відповідними темами тривалістю від 3 до 6 годин.

3. Ця програма передбачає застосування широкого спектра різних форм, методів і технік активного навчання дорослих осіб з метою якісного засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Тематиці цієї програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації тощо.

5. Ця програма не є єдиним розв'язання проблеми насильства і має застосовуватися в контексті ведення випадку особи, яка вчинила насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення. Корекційна робота буде ефективною, коли учасник цієї програми одночасно отримуватиме необхідні для нього соціальні послуги, що допоможуть у подоланні складних життєвих обставин або інших факторів, які підвищують ризик вчинення цією особою насильницьких дій.

IV. Тематичний план цієї програми

1. Розподіл часу за модулями і темами здійснюється відповідно до [додатку 1](#) до цієї програми.

2. Схема роботи із кривдниками визначається індивідуально з урахуванням потреб особи та особливостей, визначених за результатами діагностики.

3. Відповідний алгоритм роботи з особою наведено у [додатку 2](#) до цієї програми.

4. Після проходження особою діагностики та мотиваційного консультування з метою визначення рівня вмотивованості до участі у групі може застосовуватись індивідуальна корекційна робота або групові заняття. У деяких випадках ці дві форми роботи можуть впроваджуватись одночасно: особа може відвідувати групові заняття та за її бажанням індивідуально працювати з фахівцем. З метою підвищення готовності особи та її вмотивованості щодо участі у групі групова робота може застосовуватись після проходження особою індивідуальних занять. Після кожного заняття необхідно передбачити домашнє завдання для закріплення отриманих знань і навичок, забезпечення постійного відстеження змін у поведінці.

5. Під час прийняття рішення щодо форми участі особи у цій програмі враховуються її готовність до участі в роботі групи й ті завдання, які ставляться у роботі з нею.

6. Успіх реалізації цієї програми залежить від компетентності фахівців, які працюють з особою, рівня їхньої підготовки, врахування ними потреб особи, застосування в роботі інтерактивних методів і творчих підходів.

7. Знання та навички, яких має набути особа за результатами проходження цієї програми:

1) знання:

- понять «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;
можливих наслідків домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

- відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- проявів поведінки, які належать до домашнього насильства та насильства за ознакою статі, агресії, жорстокого поводження;
- факторів впливу на розвиток агресивної поведінки;
- причин виникнення конфліктів, методів аналізу конфліктних ситуацій, шляхів їх розв'язання та визначення власної ролі у їх вирішенні;
- форм запобігання конфліктним ситуаціям;
- впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на стосунки в родині;

2) навички:

- визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію та прояви гніву, та шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами;
- розпізнавати спускові механізми вияву агресії та усвідомлювати власні почуття й почуття інших людей у ситуації конфлікту;
- контролювати прояви гніву та агресії щодо інших людей;
- аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства, насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без насильства;
- розуміти свої власні кордони та кордони інших людей (фізичні та психологічні межі, які визначають діапазон і силу власних дій, а також сприйнятливість до дій навколишнього середовища);
- будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння і взаємоповаги;
- визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

V. Очікувані результати

1. Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб через удосконалення системи запобігання та протидії такому насильству, удосконалення відповідної нормативно-правової бази, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

2. За результатами Програми буде забезпечено:

- зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання психологічних та інших бар'єрів у прийнятті та реалізації рішень щодо звернення до цих суб'єктів з приводу такого насильства;
- доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, у тому числі дітям, людям похилого віку, особам з інвалідністю, громадянам, що належать до інших вразливих груп, у загальних і спеціалізованих службах

підтримки постраждалих осіб, визначених Законом України “Про запобігання та протидію домашньому насильству”;

- спеціальну підготовку фахівців з числа суб’єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що забезпечуватиме підвищення якості надання відповідної допомоги;

- підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання негативних стереотипів і формування нетерпимого ставлення до ненасильницької моделі поведінки, посилення ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

VI. Фінансові ресурси необхідні для виконання програми

Програма не потребує фінансування.

Начальник відділу соціального захисту
та охорони здоров’я

Наталія СКРИЦЬКА

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами

№ з/п	Назва модулів, тема, сесія	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану осіб, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи	2 год	
	Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення. Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки		
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
	Проведення психодіагностики. Методики визначення наявності травм розвитку особи, що вчинила домашнє насильство		
Частина 3	Проективні методики	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	1 год 30 хв	
	Перший етап мотиваційної бесіди	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди	30 хв	
Блок 3	Програма та зміст індивідуальної корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	13 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага (одне заняття)	1 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів (одне заняття)	1 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та	2 год	

	самоагресією. (два заняття)		
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції (одне заняття)	1 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування (два заняття)	2 год	
Тема 7	Подолання страхів (два заняття)	2 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення (одне заняття)	1 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія (одне заняття)	1 год	
Блок 4	Програма та зміст групової корекційної роботи з особами, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення		30 год
Тема 1	Вступ до програми для кривдників. Знайомство. Напрацювання правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивності (одне заняття)		3 год
Тема 3	Спускові механізми агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність насильства та насильства в сім'ї. Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії (два заняття)		6 год
Тема 6	Ефективна комунікація (у тому числі - з жінками) як дієвий спосіб вирішення конфліктної ситуації (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у програмі для кривдників (одне заняття)		3 год
Підсумок		20 год 30 хв	30 год

СХЕМИ РОБОТИ
з особою в межах програми для кривдників

